

2.6 OMEJITVE POSLOVANJA

Različne omejitve pri postopkih v izposoji vzdržujemo z metodo **Domača knjižnica / Omejitve poslovanja**. Veljavnost nekaterih omejitev lahko določimo za vse člane iste kategorije (npr. obdobje veljavnosti članstva), veljavnost drugih pa za vse gradivo določene vrste (npr. omejitev števila rezervacij). V knjižnicah z oddelki je možno določiti različne omejitve za posamezne oddelke, razen tiste vrste omejitev, ki se nanašajo na veljavnost članstva.

Določimo lahko:

- Omejitev števila izposojenih izvodov na dom
Omejitev se upošteva ob izposoji gradiva na dom. Če je pri posameznem članu ta omejitev že določena pri "Omejitev štev. izp. izvodov (I)", ima prednost pred omejitvijo, ki je določena za to kategorijo članov.
- Omejitev števila izposojenih izvodov v čitalnico
Omejitev se upošteva ob izposoji gradiva v čitalnico. Če je pri posameznem članu ta omejitev že določena pri "Omejitev štev. izp. izvodov (I)", ima prednost pred omejitvijo, ki je določena za to kategorijo članov.
- Omejitev števila podaljšanj roka izposoje v COBISS/OPAC
Omejitev se upošteva ob podaljšanju roka izposoje v servisu Moja knjižnica v COBISS/OPAC-u. Če je pri posameznem članu ta omejitev že določena pri "Omejitev podaljš. (I)", ima prednost pred omejitvijo, ki je določena določena za to kategorijo članov.
- Omejitev števila podaljšanj roka izposoje v knjižnici
Omejitev se upošteva ob podaljšanju roka izposoje v knjižnici. Če je pri posameznem članu ta omejitev že določena pri "Omejitev podaljš. (I)", ima prednost pred omejitvijo, ki je določena določena za to kategorijo članov.
- Omejitev števila podaljšanj roka izposoje preko bibliofona
- Omejitev števila podaljšanj roka izposoje na knjigomatu
- Omejitev števila rezervacij pri članu za rezervacije v knjižnici
Omejitev določimo, če želimo omejiti število rezervacij prostega in neprostega gradiva pri članu. Omejitev se upošteva ob rezervaciji gradiva v knjižnici. Če je pri posameznem članu ta omejitev že določena pri "Omejitev štev. rezervacij (I)", ima prednost pred omejitvijo, ki je določena za to kategorijo članov.
- Omejitev števila rezervacij pri članu za rezervacije v COBISS/OPAC-u

Omejitev določimo, če želimo omejiti število rezervacij prostega in neprostega gradiva, ki jih lahko član izvede v COBISS/OPAC-u. Če je pri posameznem članu ta omejitev že določena pri "Omejitev štev. rezervacij (I)", ima prednost pred omejitvijo, ki je določena za to kategorijo članov. Če število rezervacij v COBISS/OPAC-u ni omejeno, je pa v knjižnici določena omejitev za rezervacije, se za člana upošteva slednja.

- Omejitev števila rezervacij pri gradivu

Omejitev določimo, če želimo omejiti dolžino čakalnih vrst pri rezervacijah neprostega gradiva. Vpišemo največje možno število članov, ki se lahko uvrstijo v čakalno vrsto. Omejitev se upošteva tako ob rezervaciji gradiva v knjižnici kot tudi v COBISS/OPAC-u.

- Datum poteka članstva

Določimo ga v knjižnicah, kjer je potek članstva vezan na neki določen datum (npr. na zaključek šolskega leta). Tako določen datum se bo upošteval pri programskem evidentiranju veljavnosti članstva oziroma pri podaljšanju članstva ob programskem evidentiranju terjatve za članarino. Ta datum pa se ne upošteva pri tistih kategorijah članov, za katere smo določili obdobje veljavnosti članstva.

- Obdobje veljavnosti članstva

Obdobje veljavnosti članstva se upošteva pri programskem evidentiranju veljavnosti članstva oziroma pri podaljšanju članstva ob programskem evidentiranju terjatve za članarino. Za posamezne kategorije članov je možno določiti različna obdobja. Obdobje vpišemo v obliki *no*, kjer je *n* številka, *o* pa obdobje (d – dan, w – teden, m – mesec, y – leto, npr. *3m* za tri mesece).

Postopek

1. V razredu **Domača knjižnica** izberemo metodo **Omejitev poslovanja**.

Odpre se okno **Izbira vrste omejitve**.

2. Označimo omejitev in izbiro potrdimo s klikom na gumb **V redu**.

Če smo izbrali vrsto omejitve *Omejitev štev. izp. izvodov – na dom* ali *Omejitev štev. izp. izvodov – v čitalnico* se odpre okno, kjer lahko določimo, ali bo omejitev veljala v posameznem oddelku ali za celo knjižnico (Domača knjižnica).

Opozorilo:

Če smo določili, da velja omejitev za celotno knjižnico (v knjižnici z oddelki), ni treba določati omejitve v posameznih oddelkih te knjižnice. Če pa smo določili omejitev za celotno knjižnico in posamezni oddelek hkrati, se upošteva samo omejitev, določena za posamezni oddelek.

3. Odpre se okno za vnos omejitev.

- Če smo izbrali katero od vrst omejitev, ki se nanašajo na omejitev števila izposojenih izvodov, lahko določimo različne omejitve za

posamezne vrste gradiva (vrstice v tabeli) in posamezne kategorije članov (stolpci v tabeli). Omejitve za posamezne "podvrste" gradiva (npr. *knjige – leposlovje*) se upoštevajo na osnovi vnosa v podpolje 675s. Če v podpolje 675s ("UDK – Statistika") vpisujemo kode za vsebino 82 (leposlovje), 78 (glasba) ali 79* (zabavna vsebina), je priporočljivo vnesti omejitve tudi za "podvrste" gradiva.

Nasvet:

Mogoče je določiti tudi največje možno število izposojenih izvodov ne glede na vrsto gradiva. To število vpišemo v rubriki "skupna omejitev".

Če so določene tudi omejitve največjega števila izposojenih izvodov za posamezno vrsto gradiva, se upoštevajo tudi te omejitve. V tem primeru si lahko član izposodi največje možno število izvodov posamezne vrste gradiva, skupno število vseh izposojenih izvodov pa ne sme presežati števila, določenega s skupno omejitvijo.

- Če smo izbrali katero od vrst omejitev, ki se nanašajo na omejitev števila podaljšanj roka izposoje ali omejitev števila rezervacij pri članu, se odpre okno, kjer lahko določimo različne omejitve za posamezne kategorije članov (vrstice v tabeli). V knjižnicah z oddelki lahko določimo različne omejitve za posamezne oddelke (stolpci v tabeli), vendar v tem primeru ne vnašamo hkrati omejitev za domačo knjižnico (1. stolpec tabele).
- Če smo izbrali katero od vrst omejitev, ki se nanašajo na omejitev števila rezervacij pri gradivu, se odpre okno, kjer lahko določimo različne omejitve za posamezne vrste gradiva (vrstice v tabeli). V knjižnicah z oddelki lahko določimo različne omejitve za posamezne oddelke (stolpci v tabeli), vendar v tem primeru ne vnašamo hkrati omejitev za domačo knjižnico (1. stolpec tabele).
- Če smo izbrali vrsto omejitve *Datum poteka članstva*, se odpre okno za vnos datuma.
- Če smo izbrali vrsto omejitve *Veljavnost članstva*, se odpre okno, kjer lahko določimo različne omejitve za posamezne kategorije članov (vrstice v tabeli).

Nasvet:

Če velja enaka omejitev npr. za vse kategorije članov, lahko kopiramo vrednost tako, da vrednost vpišemo v eno celico tabele, jo označimo z miško in pritisnemo tipki <Ctrl> <C>, nato z miško označimo celice v tabeli, v katere želimo kopirati označeno vrednost in zatem s pritiskom na tipki <Ctrl> <V> kopiramo vrednost.

4. Spremembe shranimo s klikom na gumb **V redu**.